

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра управління та бізнес-адміністрування
Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

директор Інституту післядипломної
освіти та довузівської підготовки
д. пол. н., проф.
Заслужений працівник освіти
України

Михайло НАГОРНЯК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РАДУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

за освітніми програмами:

**Публічне управління та адміністрування, Спеціальна освіта,
Дитяча психологія та психологічна практика, Бізнес-адміністрування**

Розглянуто та схвалено
на засіданні Вченої ради
Інституту післядипломної освіти
та довузівської підготовки
протокол № 2 від 29.09. 2020 р.

ЗМІСТ

Визначення.....	2
1. Загальні відомості.....	3
2. Мета, склад та завдання ради.....	5
3. Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.....	6
4. Інструментарій впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.....	7
Прикінцеві положення.....	8

Визначення

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) - зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Зовнішні стейкхолдери:

- держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності ВНЗ і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору ВНЗ;
- освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ВНЗ;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Внутрішні стейкхолдери:

- різні категорії осіб, що отримують освіту (студенти бакалаврату, магістратури, вільні слухачі, аспіранти та докторанти) та їх батьки;
- науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал.
- замовники освітніх послуг (підприємства, організації, установи, фізичні особи);
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах.

Апріорі стейкхолдерів для:

- держави – вигідність якісної освіти полягає у патріотичному вихованні, компетентнісній підготовці громадян та їх толерантності, знятті соціальної напруги, подоланні проблем безробіття;

- бізнесу – у формуванні активного споживача на ринку благ та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості;
- соціуму як локальної соціальної мережі – у збереженні цінностей мікроцивілізації, досягненні загальної мети без владних відносин;
- університету – у збереженні чи розширенні контингенту студентів, отже, фінансовій незалежності та високому рейтингу тощо.

Процедура (від лат. *procedo* – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньої діяльності в університеті, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесення пропозицій для покращення якості вищої освіти в університеті.

1. Загальні відомості

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм, за якими здійснюється підготовка в Інституті післядипломної освіти та довузівської підготовки (далі – Положення), є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами та учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закону України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-XII;
- Постанов Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України;
- «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266;
- «Питання стипендіального забезпечення», Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 р. № 882;
- «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341;
- «Про затвердження нормативів чисельності студентів, аспірантів, докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності», Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2002 р. № 1134;
- «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;
- «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», наказ Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93;

- «Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих навчальних закладів освіти», наказ Міністерства освіти і науки України від 15.07.1996 р. № 245;
- «Про затвердження Положення про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти», наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.1996 р. № 191/153;
- Стандарту і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (2015) і ДСТУ ISO 9001:2009. Система управління якістю.

Вимоги.

Національний стандарт України;

- Політики забезпечення якості освіти державного ВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», що визначає загальні правові й організаційні засади функціонування інституції стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей усіх рівнів освіти;
- Положення запроваджується в дію рішенням Вченої ради Інституту.

1.3 Діяльність стейкхолдерів поширюється на освітні програми кафедр інституту, де безпосередньо відбувається формування освітньої діяльності та освітнього процесу через надання пропозицій та участь у роботі в науково-методичній раді щодо освітніх програм.

Зовнішні і внутрішні стейкхолдери залучаються для проведення експертної оцінки та вдосконалення якості освітніх програм.

1.4 До зовнішніх стейкхолдерів належать:

- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору ВНЗ;
- освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ВНЗ;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), які зацікавлені у соціальному партнерстві.

1.5. До внутрішніх стейкхолдерів належать:

- різні категорії осіб, що отримують освіту (студенти бакалаврату, магістратури, вільні слухачі, аспіранти та докторанти) та їх батьки;
- науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал;
- замовники освітніх послуг (підприємства, організації, установи, фізичні особи);
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу із представників державних органів влади та місцевого самоуправління, громадських організацій, закладів освіти, відділів освіти територіальних громад, інклюзивно-ресурсних

центрів, бізнес-структур, підприємств та установ, де студенти проходять виробничу практику.

1.6. Діяльність стейкхолдерів поширюється на кафедри, які безпосередньо забезпечують освітню діяльність із врахуванням пропозицій щодо освітніх програм.

1.7. Стейкхолдери рецензують ОП в частині фахової підготовки (щодо формування фахової компетенції здобувачів), але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу щодо інтегральної та загальноосвітньої компетенції здобувачів вищої освіти.

1.8. Вплив стейкхолдерів на якість освітніх програм здійснюється через роботу в раді стейкхолдерів, участі в захисті виробничих практик, захисті дипломних магістерських робіт і надання пропозицій щодо їх відповідності нормативним документам з питань функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування, закладів освіти та сучасних позитивних тенденцій у сфері виробництва та економіки до Вченої ради інституту.

2. Мета, склад та завдання ради стейкхолдерів.

2.1. Мета ради стейкхолдерів полягає у координації діяльності здобувачів вищої освіти, викладацького складу кафедр, завідувачів кафедр, дирекції та зацікавлених сторін, а також співробітників, відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та інших структурних підрозділів для сконцентрованої роботи, направленої на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості вищої освіти і підготовки нового покоління фахівців для потреб регіону.

2.2.Склад Ради

До складу Ради можуть входити як внутрішні так і зовнішні стейкхолдери, а саме, студенти бакалаврату та їх батьки, науково-педагогічні працівники, адміністративно-управлінський персонал, замовники освітніх послуг, представники органів місцевого самоврядування, фахівці-практики, потенційні роботодавці за галуззю освіти, представники соціальних груп, які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Склад Ради обговорюється на випускових кафедрах та затверджується Вченою радою інституту.

Затверджений склад Ради стейкхолдерів за ОП збирається не рідше одного разу у семестр.

Пропозиції, внесені членами Ради стейкхолдерів, обговорюються на засіданні кафедри і, у разі схвалення, вносяться до чинної освітньої програми після рішення Вченої ради інституту та затвердження Вченою радою університету. Вони можуть впроваджуватися у діяльність кафедр як позакредитний сегмент, спрямований на формування певних якостей майбутнього фахівця.

Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

2.2.1. Внутрішніх:

- сформуванати академічну спільноту інституту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- сприяти покращенню роботи студентського самоврядування, побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо) – впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи, тощо.

2.2.2. Зовнішніх:

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у діяльність місцевих територіальних громад, навчальних освітніх закладів, інклюзивних центрів та центрів психологічної допомоги, менеджерів управління економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в роботі освітніх закладів, управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в роботі органів місцевого самоврядування, освітніх закладів та підприємств.

3. Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

- прозорість управлінських, організаційних, щодо освітнього процесу;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, інформаційної системи «Деканат», офіційного веб-сайту кафедр тощо);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності, комісій з питань етики та академічної доброчесності, розвитку студентських організацій, гуртків, секцій, товариств тощо.
- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм та їх зміст;
- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;

- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи та можливість участі здобувачів вищої освіти у академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо.
- забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів вищої освіти, переведення їх на бюджетні місця тощо.

Здобувачі вищої освіти інституту мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки і пропозиції, створювати власні сервіси, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення якості освіти.

4. Інструментарій впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

4.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь в адміністративних структурах на рівні університету та деканату (Наглядова та Вчена рада університету, вчена рада факультету, приймальна комісія, стипендіальна комісія, конференція трудового колективу, комісія з питань поселення в гуртожиток, тощо);
- через органи студентського самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи, академічний потік);
- індивідуально.

4.2. Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в інституті може здійснюватися через:

- участь у роботі Вченої ради інституту;
- участь в засіданнях кафедр;
- науково-методичної ради;
- опитування, репрезентативне опитування;
- анкетування;
- дискусію;
- публічні виступи;
- скриньки для пропозицій;
- відкриті форуми з учасниками освітнього процесу, тощо.

4.3 Ініціювання внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачі вищої освіти щодо покращення якості освітньої діяльності кафедр.

4.4. Участь внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з кафедрами інституту. Відповідно до процедур – директор, заступник директора з навчально-методичної роботи, завідувач кафедри, керівник проектної групи (гарант) з розробки освітніх програм, викладачі, куратори, методисти та провідні фахівці, що забезпечують супровід освітнього процесу.

4.5. Зобов'язання дирекції інституту забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів вищої освіти .

4.6. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на засіданні Вченої ради та науково-методичної ради інституту.

4.7. Покладання контролю над виконанням рішень науково-методичної та Вченої рад інституту щодо врахування пропозицій стейкхолдерів із удосконалення процесів забезпечення якості освіти на відповідні кафедри та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти з цих питань.

4.8. Забезпечення якості освіти в університеті здійснюється з обов'язковим виконанням наступної послідовності процедур та дій:

4.8.1. Управління процесом забезпечення якості вищої освіти здійснює відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти наступним чином:

а) забезпечення прозорого механізму обрання студентських представників до ініціативних груп (фокус-групи);

б) організація підтримки стейкхолдерів у розвитку їх компетентності в процедурах забезпечення якості вищої освіти (забезпечення системи тренінгів, семінарів тощо).

4.8.2. Вимірювання і аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо окремих компонентів освітньої діяльності кафедр інституту здійснюється дирекцією, кафедрами, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів, із залученням, при необхідності, незалежних експертів.

4.9. Виконання заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

4.10. Кафедри інституту на яких реалізуються освітні програми повинні:

– обмінюватися інформацією з внутрішніми стейкхолдерами щодо проблемних питань процесів забезпечення якості вищої освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;

- впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності на сайті університету, інституту, кафедри.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення вводиться в дію з дня його затвердження Вченою радою інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у порядку, викладеному вище.